

רשומות

הצעות חוק

ה מ מ ש ל ה

5 בפברואר 2008

363

כ"ט בשבט התשס"ח

עמוד

הצעת חוק להגברת האכיפה של דיני העבודה, התשס"ח-2008 376

הצעת חוק להגברת האכיפה של דיני העבודה, התשס"ח-2008

פרק א': פרשנות

1.	מטרתו של חוק זה להגביר ולייעל את אכיפתם של דיני העבודה.	מטרה
2.	בחוק זה –	הגדרות
- “הארגונים” – ארגון העובדים המייצג את המספר הגדול ביותר של עובדים במדינה, וארגוני מעבידים שלדעת השר הם יציגים ונוגעים בדבר;
- “בודק שכר מוסמך” – מי שקיבל תעודת הסמכה לפי הוראות פרק ה’;
- “בית הדין הארצי” ו”בית הדין האזורי” – כמשמעותם בחוק בית הדין לעבודה, התשכ”ט-1969¹;
- “הפרשי הצמדה וריבית” – כהגדרתם בחוק פסיקת ריבית והצמדה, התשכ”א-1961²;
- “חוק בתי דין מינהליים” – חוק בתי דין מינהליים, התשנ”ב-1992³;
- “חוק הגנת השכר” – חוק הגנת השכר, התשי”ח-1958⁴;
- “חוק חופשה שנתית” – חוק חופשה שנתית, התשי”א-1951⁵;
- “חוק עבודת הנוער” – חוק עבודת הנוער, התשי”ג-1953⁶;
- “חוק עבודת נשים” – חוק עבודת נשים, התשי”ד-1954⁷;

ד ב ר י ה ס ב ר

המלצות ועדת ההיגוי הנוגעות לחיקוני חקיקה באות לידי יישום בחוק המוצע. המלצות אלה גובשו בהתבסס על מסמך הסכמות שנחתם בין ההסתדרות לבין לשכת התיאום ביום כ’ בתמוז התשס”ו (16 ביולי 2006). כאמור בדו”ח הוועדה (עמ’ 9) “ההסכמה ביטאה גישה חדשנית בתפיסה משותפת המבטאת סולידאריות חברתית שבמרכזה זכויות העובד בהתאם לחוקי המגן וצווי הרחבה (להלן – תחיקת העבודה). בהתאמה לנוממות כלכליות וחברתיות מתוקנות. זאת, כאשר הצדדים הישירים ליחסי העבודה הקיבוציים במשק – ארגוני העובדים וארגוני המעסיקים – ביחד עם הממשלה, קובעים את הנורמות הראויות בשוק העבודה הישראלי”

סעיף 1 מטרת החוק המוצע להגביר ולייעל את האכיפה של חוקי העבודה על ידי הנהגת הליך מינהלי להטלת עיצום כספי על מעבידים ועל מומיני שירות כהגדרתם המוצעת בסעיף 2 (ר’ דברי הסבר לסעיף האמור). וכן על ידי תיחום האחריות האזרחית והפלילית על מומיני שירות, תוך התערבות בחוזה ההתקשרות בין מומיני השירות לבין המעביד.

כללי על רקע תופעה הולכת ומתרחבת של אי-ציות להוראות חוקי העבודה לרבות צווי ההרתבה, מינה המנהל הכללי של משרד התעשייה המסחר והתעסוקה, ביום ה’ בסיוון התשס”ו (6 באפריל 2006), ועדת היגוי לנושא אכיפת חוקי עבודה (להלן – ועדת ההיגוי). ועדת ההיגוי מונתה בהסכמת הממונה על התקציבים במשרד האוצר, בהסכמת ראש לשכת התיאום של הארגונים הכלכליים (להלן – לשכת התיאום) – בשמם של כ-11 ארגוני מעבידים, ובהסכמת ראש הסתדרות העובדים הכללית החדשה (להלן – הסתדרות). ההסכמה החברתית הרחבה בדבר הקמת ועדת ההיגוי נבעה מתפיסה הדדית ולפיה “אכיפה יעילה של שכר וזכויות סוציאליות, היא דרך ראויה להילחם בממדי העוני שרק גדלים עם השנים ולטפל בתופעה הקשה שעליה מצביע דוח העוני ולפיה עובדים מצויים מתחת לקו העוני” (דו”ח ועדת ההיגוי (2007), עמ’ 7; בדו”ח ועדת ההיגוי ניתן לעיין באתר האינטרנט של משרד התעשייה המסחר והתעסוקה).

1 ס”ח התשכ”ט, עמ’ 70
 2 ס”ח התשכ”א, עמ’ 192
 3 ס”ח התשנ”ו, עמ’ 90
 4 ס”ח התשי”ח, עמ’ 86
 5 ס”ח התשי”א, עמ’ 234
 6 ס”ח התשי”ג, עמ’
 7 ס”ח התשי”ד, עמ’ 154

"חוק העונשין" – חוק העונשין, התשל"ז-1977;⁸
 "חוק שכר מינימום" – חוק שכר מינימום, התשמ"ז-1987;⁹
 "חוק שעות עבודה ומנוחה" – חוק שעות עבודה ומנוחה, התשי"א-1951;¹⁰
 "מזמין שירות" – מי שמקבל אצלו שירות מקבלן, במסגרת עסקו, משלח ידו או פעילותו הציבורית;
 "הממונה" – מפקח עבודה בכיר שמינה השר לעניין פרק ב';
 "מעסיק בפועל" ו"קבלן כוח אדם" – כהגדרתם בחוק העסקת עובדים על ידי קבלני כוח אדם, התשנ"ו-1996;¹¹
 "מעשה" – לרבות מחדל;
 "מפקח עבודה" – כמשמעותו בסעיף 21;
 "צו הרחבה" – כמשמעותו בחוק הסכמים קיבוציים, התשי"ז-1957;¹²
 "קבלן" – מי שעיסוקו במתן שירות, באמצעות עובדיו, אצל זולתו;
 "שירות" – שירות באחד הענפים המפורטים בתוספת הראשונה;
 "השר" – שר התעשייה המסחר והתעסוקה.

דברי הסבר

משלהן אלא הן פועלות בחצרים של מפעלים כבעלות אחרים (עד"מ (ארצי) 1011/04 א. דינמיקה שירותים 1990 בע"מ נ' טטיאנה וורונין ואח' (2005) (טרם פורסם)). כמו כן, עובדים המועסקים בענפים אלה נמנים עם קבוצות העובדים החלשים במשק (ע"ע (ארצי) 203/07 בועז קוסובסקי נ' קבוצת א. א. ארוי שמירה בע"מ (2007) (טרם פורסם)). חלק גדול מהם מועסקים במשרות חלקיות – כ-37 אחוזים בשירותי אירוח ואוכל וכ-35 אחוזים בשמירה, באבטחה ובניקיון (הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, שנתון סטטיסטי לישראל 2007, עמ' 522). כמו כן תחלופת העובדים בענפים אלה גבוהה במיוחד. כך לדוגמה, בענף השמירה נמצא שיעור כמעט כפול של תחלופה בהשוואה להיקף התחלופה של כלל העובדים, ורובם משתכרים שכר נמוך. מוצע להבהיר כי לעניין הסעדה המדובר בשירות הניתן לעובדי מזמין השירות (למשל שירות הסעדה הניתן לעובדים במלונות או בגופים ציבוריים) וכי אין המדובר למשל במי ששוכר חנות בשטח מלון במטרה לתת שירותי הסעדה לאורחי המלון.

על פי סעיף 40 המוצע מוסמך שר התעשייה המסחר והתעסוקה (להלן – השר) להוסיף ענפים נוספים שייכללו בהגדרה "שירות". יצוין כי על פי החלטת הממשלה מס' 3077 מיום כ"ז בשבט התשס"ח (3 בפברואר 2008) מחויבים השר ושר האוצר בבדיקת האפשרות של הוספת ענפים נוספים.

סעיף 2 והתוספת הראשונה להגדרת "מזמין שירות" ו"קבלן" – מוצע להגדיר "מזמין שירות", ו"קבלן" בדומה להגדרות "קבלן כוח אדם" ו"מעסיק בפועל" שבחוק העסקת עובדים על ידי קבלני כוח אדם, התשנ"ו-1996 (להלן – חוק קבלני כוח אדם). הרמיון בין ההגדרות שבחוק קבלני כוח אדם לבין ההגדרות שבחוק המוצע, בא לציין את הקשר התעשייתי בין מיקור חוץ של פונקציות שלמות עתירות כוח אדם המתבצעות בחצרות מזמין השירות לבין מיקור חוץ של כוח אדם. זאת תוך הדגשה בהגדרות המוצעות כי גם במסגרת מיקור החוץ הראשון, נושא הצעת החוק, השירות ניתן על ידי הקבלן באמצעות עובדיו אצל הזולת (מזמין השירות).

על פי הגדרת "מזמין שירות" החוק המוצע אמור לחול על מזמין שירות המקבל את השירות במסגרת עסקו, משלח ידו או פעילותו הציבורית. הגדרה זו כוללת הן מזמיני שירותים מהמגזר הפרטי, שלהם עסק או משלח יד, והן מזמיני שירותים מהמגזר הציבורי – כמו משרדי ממשלה, תאגידים סטטוטוריים ורשויות מקומיות, העוסקים בפעילות למען הציבור על פי חוק.

להגדרה "שירות" ולתוספת הראשונה – מוצע להגדיר "שירות" בחוק המוצע, כשירות הניתן אצל המזמין באחד הענפים המפורטים בתוספת הראשונה. בתוספת הראשונה מפורטים ענפי הניקיון, השמירה, האבטחה וההסעדה, ענפים שבהם אין לחברות הנותנות שירותים "מפעל"

⁸ ס"ח התשל"ז, 226

⁹ ס"ח התשמ"ז, עמ' 68

¹⁰ ס"ח התשי"א, עמ' 204

¹¹ ס"ח התשנ"ו, עמ' 201

¹² ס"ח התשי"ז, עמ' 63

פרק ב': עיצום כספי

סימן א' : הטלת עיצום כספי על מעביד

3. הודעה על כוונת חיוב
היה לממונה יסוד סביר להניח כי מעביד או אדם אחר שחלה עליו חובה לפי הוראת היקוק המנויה בתוספת השניה (בפרק זה – מעביד), הפר הוראה כאמור, רשאי הוא למסור לו הודעה על כוונה להטיל עליו עיצום כספי (בפרק זה – הודעה על כוונת חיוב); בהודעה כאמור יציין הממונה בין השאר את אלה:
- (1) המעשה המהווה את ההפרה;
 - (2) שיעור העיצום הכספי והתקופה לתשלומו;
 - (3) זכותו של המעביד לטעון את טענותיו לפני הממונה לפי הוראות סעיף 4 ;
 - (4) שיעור התוספת על העיצום הכספי בהפרה נמשכת או חוזרת לפי הוראות סעיף 8.
4. השמעת טענות לפני הממונה
מעביד שנמסרה לו הודעה על כוונת חיוב לפי הוראות סעיף 3 רשאי לטעון את טענותיו, בכתב, לפני הממונה, לעניין הכוונה להטיל את העיצום הכספי ולעניין שיעורו, בתוך 30 ימים ממועד מסירת ההודעה.
5. הודעת חיוב
(א) טען מעביד את טענותיו לפני הממונה לפי הוראות סעיף 4, יחליט הממונה, לאחר ששקל את הטענות שנטענו, אם להטיל על המעביד עיצום כספי, ורשאי הוא להפחית את סכום העיצום הכספי לפי הוראות סעיף 9.
- (ב) (1) החליט הממונה לפי הוראות סעיף קטן (א) להטיל על המעביד עיצום כספי, ימסור לו רשימה לשלם את העיצום הכספי (להלן – הודעת חיוב); בהודעת החיוב יציין הממונה, בין השאר, את סכום העיצום הכספי המעודכן והתקופה לתשלומו.
- (2) החליט הממונה לפי הוראות סעיף קטן (א) שלא להטיל על המעביד עיצום כספי, ימסור הודעה על כך למעביד.

ד ב ר י ה ס ב ר

- סעיף 3 מוצע להטיל עיצום כספי על מעבידים והתוספת אשר פעלו בניגוד להוראות היקוקי העבודה השניה המנויות בתוספות השניה. העיצום הכספי הוא אמצעי אכיפתי יעיל ומהיר העשוי לשמש הרתעה ולהביא להקטנת שכיחותן של הפרות של הוראות החיקוקים האמורות. העיצום הכספי הוא כלי אכיפה מינהלי בידי רשות מינהלית שמטרתו להביא להגברת הציות של ציבור המפוקחים הכפוף להוראות החיקוקים האמורים. העיצום הכספי מיועד להוות סנקציה קלה להפעלה על ידי הרשות המינהלית. לפיכך הוא מוטל על הפרת הוראות שקל, פשוט וברור להיווכח בקיומן והטלתו אינה מחייבת בירור עובדתי מורכב. הטלת העיצום הכספי נבחנת מהטלת סנקציה פלילית בכך שהיא אינה מלווה בקלון החברתי שכרוכה בו הרשעה בפלילים, והיא אף אינה גוררת אחריה רישום פלילי.
- על פי המוצע בסעיף 3, הממונה, שהוא מפקח עבודה בבית ימסור למעביד או לאדם אחר שחלה עליו חובה לפי הוראות החיקוק המנויות בתוספת השניה, הודעה על כוונתו להטיל עיצום כספי (להלן – הודעה על כוונת חיוב) אשר תציין את המעשה המהווה את ההפרה, את שיעור העיצום הכספי והתקופה לתשלומו, את זכותו של המעביד
- לטעון את טענותיו בדבר כוונת הממונה להטיל עיצום כספי, וכן את גובה העיצום הכספי אם תימשך ההפרה.
- בתוספת השניה כלולות הוראות בדבר חובות מעביד החלות כלפי עובדים לפי חוקי העבודה. הוראות אלה קבועות בשלושה חלקים בתוספת השניה, לצורך קביעת סכום העיצום הכספי (ר' בהרחבה דברי הסבר לסעיף 6).
- סעיף 4 מוצע לתת למעביד זכות לטעון את טענותיו לפני הממונה בתוך שלושים ימים מיום מסירת הודעה על כוונת חיוב לפי סעיף 3 המוצע, ובכך לממש את זכות השימוע שלו, כמקובל בהליך מנהלי.
- סעיף 5 מוצע לקבוע כי הממונה, לאחר ששמע את טענותיו של המעביד, יחליט אם להטיל על מעביד עיצום כספי ואם להפחית את גובה העיצום בהתאם להוראות סעיף 9 המוצע. אם החליט כאמור ישלח למעביד הודעת חיוב עם סכום העיצום המעודכן (להלן – הודעת חיוב).
- עוד מוצע לקבוע כי אם המעביד בחר שלא לטעון את טענותיו, תיחשב ההודעה הראשונית על כוונת חיוב, בהודעת חיוב, ואולם זאת רק לאחר תום 30 הימים הניתנים

(ג) לא ביקש המעביד לטעון את טענותיו לפי הוראות סעיף 4, בתוך 30 ימים מיום שנמסרה לו ההודעה על כוונת חיוב, יראו הודעה זו, בתום 30 הימים האמורים, כהודעת חיוב שנמסרה למעביד במועד האמור.

6. סכום העיצום הכספי יהיה כמפורט להלן, לפי העניין: סכום העיצום הכספי

(1) בשל הפרת הוראה המנויה בחלק א' לתוספת השניה – 5,000 שקלים חדשים, ולגבי יחיד המעסיק עובדים שלא במסגרת עסק או משלח יד – 2,500 שקלים חדשים;

(2) בשל הפרת הוראה המנויה בחלק ב' לתוספת השניה – 20,000 שקלים חדשים, ולגבי יחיד המעסיק עובדים שלא במסגרת עסק או משלח יד – 10,000 שקלים חדשים;

(3) בשל הפרת הוראה המנויה בחלק ג' לתוספת השניה – 35,000 שקלים חדשים, ולגבי יחיד המעסיק עובדים שלא במסגרת עסק או משלח יד – 17,500 שקלים חדשים.

7. (א) העיצום הכספי יהיה לפי סכומו המעודכן ביום מסירת הודעת החיוב, ולגבי מעביד שלא טען את טענותיו לפני הממונה כאמור בסעיף 5(ג) – ביום מסירת ההודעה על כוונת החיוב; הוגש ערר לפי סעיף 16 או ערעור לפי סעיף 19, וועדת הערר או בית הדין הארצי, לפי העניין, הורו על עיכוב תשלומו של העיצום הכספי – יהיה העיצום הכספי לפי סכומו המעודכן ביום ההחלטה בערר או בערעור. סכום מעודכן של העיצום הכספי

דברי הסבר

חיקוקים כגון איסור להעביד עובדת או עובד במהלך חופשת לידה הקבוע בחוק עבודת נשים, התשי"ד-1954 (להלן – חוק עבודת נשים), מתן פירוט שכר לפי חוק הגנת השכר, התשי"ח-1958 (להלן – חוק הגנת השכר), איסור ניכויים משכר עבודה שלא לפי סעיף 25 לחוק הגנת השכר, מסירת הודעה על תנאי העבודה לפי חוק הודעה לעובד (תנאי עבודה), התשס"ב-2002, ומתן אישור על סיום עבודה לפי חוק הודעה מוקדמת לפיטורים ולהתפטרות, התשס"א-2001. על פי המוצע גובה העיצום הכספי בגין הפרה של הוראות אלה יהיה 20,000 שקלים חדשים, ואם מדובר ביחיד המעסיק עובדים שלא במסגרת עסק או משלח יד – 10,000 שקלים חדשים.

המדרג השלישי מתייחס להפרת הוראות חיקוק המנויות בחלק ג' לתוספת השניה. חלק זה כולל הוראות בדבר איסור ההעבדה או איסור העבדה בלא היתר (להבדיל מהוראות בדבר איסור העבדה שלא בהתאם לתנאים שבהיתר המנויות במדרג השני), וכן הוראות בדבר תשלום שכר מינימום, העברת כספים שנוכו לקופות גמל לפי חוק הגנת השכר, תשלום שכר לעובד במועד לפי אותו חוק, וכן איסור פיטורי עובדת או עובד ואיסור פגיעה בהיקף משרה או בהכנסתם של עובדת או עובד הקבועים בחוק עבודת נשים. גובה העיצום הכספי המוצע במדרג זה הוא 35,000 שקלים חדשים, ו-17,500 שקלים חדשים אם מדובר במעביד יחיד המעסיק עובדים שלא במסגרת עסק או משלח יד.

סעיף 7 מוצע לקבוע כי שיעור העיצום הכספי יהיה לפי הסכום המעודכן במועד מסירת הודעת החיוב. כאשר המעביד טוען את טענותיו לפני

להגשת הטענות. זאת, כדי למנוע סרבול מיותר הכרוך במסירת הודעה נוספת וזוהה על ידי הממונה.

סעיף 6 מוצע לקבוע שלושה מדרגים להטלת עיצום כספי על הפרת הוראות חיקוק המנויות בתוספת השניה. המדרג הראשון, שמתייחס להפרת הוראות חיקוק המנויות בחלק א' לתוספת האמורה, כולל הפרות של הוראות "טכניות" כגון תליית תקנון לפי סעיף 7(ב) לחוק למניעת הטרדה מינית, התשנ"ח-1998, הצגת מודעה בדבר זכויות עובדים לפי חוק שכר מינימום, התשמ"ז-1987 (להלן – חוק שכר מינימום), ניהול פנקסים לפי חוק חופשה שנתית, התשי"א-1951 (להלן – חוק חופשה שנתית), חוק שעות עבודה ומנוחה, התשי"א-1951 (להלן – חוק שעות עבודה ומנוחה), וחוק עבודת הנוער, התשי"ג-1953 (להלן – חוק עבודת הנוער), ואיסור פרסום הודעות מפלות לפי חוק שוויון ההזדמנויות בעבודה, התשמ"ח-1988. גובה העיצום הכספי בשל הפרה על הוראות כאמור יהיה על פי המוצע 5,000 שקלים חדשים, ואם מדובר במעביד שהוא יחיד המעסיק עובדים שלא במסגרת עסק או משלח יד, כגון משקי בית – 2,500 שקלים חדשים.

המדרג השני להטלת עיצום כספי כולל הפרות של הוראות המנויות בחלק ב' לתוספת השניה. ההוראות האמורות דורשות קיום תנאים שבהיתרים הניתנים על פי חיקוקי העבודה השונים, כגון היתרים להעבדה במנוחה השבועית או בשעות נוספות לפי חוק שעות עבודה ומנוחה, וכן היתרים להעבדת ילדים בהופעות או בפרסומות והיתרים להעבדת נערים בלילה לפי חוק עבודת הנוער, התשי"ג-1953 (להלן – חוק עבודת הנוער). עוד נוספו למדרג זה, הפרות נוספות של הוראות

- (ב) סכום העיצום הכספי יעודכן ב־1 בינואר בכל שנה (בסעיף קטן זה – יום העדכון), בהתאם לשיעור עליית המדד הידוע ביום העדכון לעומת המדד שהיה ידוע ביום תחילתו של חוק זה; הסכום האמור יעוגל לסכום הקרוב שהוא מכפלה של 10 שקלים חדשים; לענין זה, "מדד" – מדד המחירים לצרכן שמפרסמת הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה.
- (ג) הודעה על סכום העיצום הכספי המעודכן לפי סעיף קטן (ב), תפורסם ברשומות.
8. (א) בהפרה נמשכת ייווסף על העיצום הכספי החלק החמישים שלו לכל יום שבו נמשכת ההפרה.
- (ב) בהפרה חוזרת ייווסף על העיצום הכספי שהיה ניתן להטיל בשלה אילו היתה הפרה ראשונה, סכום השווה לעיצום הכספי כאמור; לענין זה, "הפרה חוזרת" – הפרת הוראה המנויה בתוספת השניה, בתוך שנתיים מהפרה קודמת של אותה הוראה, שבשלה הוטל על המפר עיצום כספי או שבשלה הורשע.
9. (א) הממונה אינו רשאי להטיל עיצום כספי בסכום הנמוך מהסכומים הקבועים בפרק זה, אלא לפי הוראות סעיף קטן (ב).
- (ב) השה בהסכמת שר המשפטים, בהתייעצות עם הארגונים, ובאישור ועדת העבודה הרווחה והבריאות של הכנסת, רשאי לקבוע מקרים, נסיבות ושיקולים שבשלהם יהיה ניתן להטיל עיצום כספי בסכום הנמוך מהקבוע בפרק זה, בשיעורים שיקבע.
10. העיצום הכספי ישולם בתוך 30 ימים מיום מסירת הודעת החיוב כאמור בסעיף 5.

ד ב ר י ה ס ב ר

- הממונה ונמסרת הודעת חיוב לפי סעיף 5 יהיה סכום העיצום הכספי – הסכום המעודכן במועד המסירה כאמור; כאשר המעביד אינו טוען את טענותיו, ועל כן לפי הוראות סעיף 5 רואים את ההודעה על כוונת החיוב כהודעת החיוב, יהיה סכום העיצום הכספי – הסכום המעודכן במועד מסירת ההודעה על כוונת החיוב.
- במקרים שבהם מוגש ערר לפי סעיף 16 המוצע או ערעור לפי סעיף 19 המוצע, וועדת הערר או בית הדין הארצי הורו על עיכוב תשלומו של העיצום הכספי, יהיה סכום העיצום הכספי – הסכום המעודכן ביום ההחלטה בערר או בערעור.
- בסעיף 7(ב) המוצע נקבע מנגנון אוטומטי לעדכון סכומי העיצום הכספי בהתאם לשיעור עליית מדד המחירים לצרכן שמפרסמת הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה.
- בסעיף 7(ג), מוצע כי עדכון סכום העיצום הכספי יפורסם ברשומות.
- סעיף 8 מוצע לקבוע סכום יומי המתווסף על הסכום הקצוב של העיצום הכספי בגין הפרה נמשכת של חובה שכל עוד לא מולאה, מהויה המפר במילווה. התמדה באי־מילווה של חובה זו תגרור הטלת עיצום כספי מוגבר, שהוא פועל יוצא של משך התקופה שבה בוצעה ההפרה האמורה. כמו כן מוצע לקבוע, במקרה של "הפרה חוזרת", שהיא הפרה שבוצעה בתוך שנתיים מביצוע הפרה
- קודמת שבשלה הוטל עיצום כספי או הורשע המעביד, תוספת של הסכום שהיה ניתן להטיל עליה אילו בוצעה לראשונה.
- סעיף 9 על אף האמור בסעיף 6 להצעת החוק, מוצע לקבוע כי השר, בהסכמת שר המשפטים ובהתייעצות עם ארגון העובדים המייצג את מספר העובדים הגדול ביותר במדינה וארגוני מעבידים שלדעת השר הם יציגים ונוגעים בדבר (להלן – הארגונים), ובאישור ועדת העבודה הרווחה והבריאות של הכנסת, יהיה רשאי לקבוע בתקנות סוגי מקרים, נסיבות ושיקולים שבשלהם רשאי הממונה להטיל עיצום כספי נמוך מן הקבוע בחוק, כגון הבחנה בין סוגים שונים של עסקים, או הבחנה הקשורה לגודל העסק, וזאת, על פי שיעור הפחתה שגם הוא יהיה קצוב. כמו כן מוצע להבהיר כי אין בסמכותו של הממונה להטיל עיצום כספי נמוך מזה הקבוע בסעיף 6 המוצע, אלא לפי תקנות שייקבעו כאמור.
- סעיף 10 מוצע לקבוע כי מעביד שהפר הוראות המנויות בתוספת השניה, יהויב בתשלום העיצום הכספי בתוך 30 ימים מיום מסירת הודעת החיוב כאמור בסעיף 5. ויובהר לענין זה כי בהתאם להוראות סעיף 5 אם מעביד לא טען את טענותיו לאחר שנמסרה לו הודעה על כוונת חיוב, בתוך 30 ימים, יראו את ההודעה על כוונת חיוב כהודעת חיוב שנמסרה במועד האמור.

11. לא שולם עיצום כספי במועד, ייווספו עליו לתקופת הפיגור הפרשי הצמדה וריבית, עד לתשלומו. הפרשי הצמדה וריבית
12. עיצום כספי ייגבה לאוצר המדינה, ועל גבייתו תחול פקודת המסים (גביה)¹³. גביה
13. (א) תשלום עיצום כספי לא יגרע מאחריותו הפלילית של אדם בשל הפרת הוראה המנויה בתוספת השניה. שמירת אחריות פלילית
- (ב) הוגש נגד מעביד כתב אישום בשל הפרת הוראה המנויה בתוספת השניה, לא יחויב בשלה בתשלום עיצום כספי, ואם שילם – יוחזר לו הסכום ששולם בתוספת הפרשי הצמדה וריבית מיום תשלומו עד יום החזרתו.

סימן ב': התראה מינהלית למעביד

14. (א) על אף הוראות סעיף 3, היה לממונה יסוד סביר להניח כי מעביד הפר הוראה המנויה בתוספת השניה, רשאי הוא להמציא למעביד, במקום הודעה על כוונת חיוב לפי סעיף 3, התראה מינהלית, על פי נהלים שיקבע השר בהתייעצות עם הארגונים ובאישור היועץ המשפטי לממשלה, ולפיה על המעביד להפסיק את ההפרה; בהתראה מינהלית יפרט הממונה מהו המעשה המהווה את ההפרה, יודיע למעביד כי עליו להימנע מהמשך ביצוע המעשה, ויידע אותו על זכותו לבקש את ביטול ההתראה כמפורט בסעיף קטן (ב) ועל משמעות המשך ההפרה כמפורט בסעיף קטן (ד).
- (ב) נמסרה למעביד התראה מינהלית כאמור בסעיף קטן (א), רשאי הוא לפנות לממונה בכתב, בתוך 30 ימים, בבקשה לבטל את ההתראה בשל אחד מטעמים אלה:
- (1) המעביד לא ביצע את ההפרה;
- (2) המעשה שביצע המעביד, המפורט בהתראה, אינו מהווה הפרה.

דברי הסבר

חיוב. בהתראה כאמור יוזהר המעביד כי עליו להפסיק את ההפרה, שאם לא כך יוטל עליו עיצום כספי בשל הפרה נמשכת, ואם יימצא כי הפר פעם נוספת את ההוראה – בשל הפרה חוזרת. ההתראה המינהלית, להבדיל מהודעה על כוונת חיוב, מאפשרת למעביד לתקן את ההפרה בלא שיוטל בשלה עיצום כספי, הגם שהתשתית העובדתית שלפני הממונה מעידה כי היתה הפרה. יצוין כי מנגנון זה מיועד, באופן עקרוני, להוראות חוק שאינן בהירות דיין לציבור המפוקחים, שיכולות להתפרש באופנים שונים על ידי הממונה או המעביד, או שהן הוראות חדשות שנדרשת תקופת הסתגלות של ציבור המעבידים אליהן. פועל יוצא של קיומה של ההתראה המינהלית הוא העובדה שיש בכך כדי להקל על עובדים הנרתעים מלדרוש את זכויותיהם, לקבל את המגיע להם על פי דין, בלי להיוקק לתביעות משפטיות.

מוצע כי השר יקבע בנהלים, שיוגבשו בהסכמת היועץ המשפטי לממשלה ובהתייעצות עם הארגונים, את מאפייני ההפרות והנסיבות שבהן תישלח התראה מינהלית לפי הסעיף המוצע, במקום הודעה על כוונת חיוב.

עוד מוצע לקבוע כי אם נמסרה למעביד התראה לפי הוראות הסעיף המוצע והמעביד המשך להפר את ההוראה שבשלה נשלחה ההתראה, ימסור לו הממונה

סעיף 11 מוצע לקבוע כי על תקופת פיגור תשלום העיצום הכספי ייווספו ריבית והצמדה כהגדרתם בחוק פסיקת ריבית והצמדה, התשכ"א-1961.

סעיף 12 מוצע לקבוע כי העיצום הכספי ייגבה לאוצר המדינה ועל גבייתו תחול פקודת המסים (גביה).

סעיף 13 מוצע לקבוע כי תשלום העיצום הכספי לא יגרע מהאחריות הפלילית של אדם בשל ההפרה. עם זאת, אדם שהואשם בהליך פלילי לא יחויב בשל אותה הפרה בתשלום עיצום כספי ואם חויב ושילם עיצום כספי, יוחזר לו הסכום ששולם.

לענין זה יצוין כי בכוונת משרד התעשייה המסחר והתעסוקה לקבוע נהלים יחד עם משרד המשפטים, בהתייעצות עם הארגונים, ובהתאם להמלצות ועדת ההיגוי, שבהם ייקבעו מקרים, נסיבות ושיקולים שבשל חומרתם, מוצדקת הטלת אחריות פלילית ישירה בלא קיום הליך מינהלי להטלת עיצום כספי.

סעיף 14 מוצע להסמיך את הממונה למסור למעביד התראה מינהלית, אם נוכח, על בסיס ראיות מינהליות, כי המעביד הפר הוראה מהוראות החיקוק המנויות בתוספת השניה, וזאת במקום הודעה על כוונת

¹³ חוקי אי"י, כרך ב' עמ' (ע) 1374, (א) 1399

(ג) קיבל הממונה בקשה לביטול התראה מינהלית, לפי הוראות סעיף קטן (ב), רשאי הוא לבטל את ההתראה או לדחות את הבקשה ולהשאיר את ההתראה על כנה; החלטת הממונה תינתן בכתב, ותימסר למעביד, בצירוף נימוקים.

(ד) (1) נמסרה למעביד התראה לפי הוראות סעיף זה והמעביד המשיך להפר את ההוראה כאמור בסעיף קטן (א), ימסור לו הממונה הודעת חיוב בשל הפרה נמשכת כאמור בסעיף 8.

(2) נמסרה למעביד התראה לפי הוראות סעיף זה והמעביד חזר והפר את ההוראה כאמור בסעיף קטן (א) בתוך שנתיים מיום מסירת ההתראה, ימסור לו הממונה הודעה על כוונת חיוב בשל הפרה חוזרת, כאמור בסעיף 8.

סימן ג': הטלת עיצום כספי על מזמין שירות

(א) נמסרה למעביד שהוא קבלן הודעת חיוב כאמור בסעיף 5, בשל הפרת חובה לפי הוראת חיקוק המנויה בתוספת השלישית, כלפי עובדו, וחובה כאמור חלה לפי הוראות פרק ג' גם על מזמין שירות (בסימן זה – מזמין שירות אחראי), יודיע על כך הממונה למזמין השירות ויתרה בו כי אם לא תתוקן ההפרה או יבוטל החוזה כאמור בסעיף 24(1) ו-2(2), בתוך 30 ימים ממועד מסירת ההודעה לפי סעיף קטן זה, ימסור לו הודעה על כוונת חיוב לפי הוראות סעיף קטן (ב).

(ב) לא תוקנה ההפרה או לא בוטל החוזה, לפי הוראות סעיף קטן (א), בתוך התקופה האמורה באותו סעיף קטן, ימסור הממונה למזמין השירות הודעה על כוונת חיוב, ויחולו ההוראות לפי סימן א', בשינויים המחוייבים.

15. הטלת עיצום כספי על מזמין שירות

דברי הסבר

פורסם). האפשרות להטיל על מזמין השירות עיצום כספי תביא לכך שמזמין השירות ידרוש ויבדוק, במסגרת חוזה ההתקשרות שבינו לבין הקבלן, את קיומן של החובות החלות על קבלן כלפי עובדיו.

מוצע לקבוע, בסעיף 15, כי במקרים שבהם הוחלט על הטלת עיצום כספי על מעביד שהוא קבלן, יוזהר מזמין השירות בידי הממונה כי גם לו תימסר הודעה על כוונת חיוב לפי הוראות סעיף 3, אם לא תתוקן ההפרה שביצע הקבלן בתוך 30 ימים מיום הטלת העיצום הכספי על הקבלן, או אם מזמין השירות לא יבטל את חוזה ההתקשרות שבינו לבין הקבלן בשל ההפרה. הטלת אחריות מינהלית על מזמין השירות לאחר שמוצו ההליכים נגד הקבלן, מניחה כי הקבלן, כמעבידו של העובד, הוא החייב הראשון בקיום זכויותיו. עם זאת, לאחר שהותרה מזמין השירות בדבר ההפרה, חלה עליו חובה להביא לתיקונה.

הממונה יחל הליך להטלת עיצום כספי נגד מזמין השירות אם ראה כי ההפרה שבוצעה על ידי הקבלן לא תוקנה או כי חוזה ההתקשרות בינו לבין מזמין השירות לא בוטל בשל ההפרה או שבוטל אך יש לביטול זה של מזמין השירות משום התנהגות חסרת תום לב מטעמו. ההוראות החלות בקשר להטלת עיצום כספי על מעביד, יחולו גם על הטלת עיצום כספי על מזמין השירות, בשינויים המחוייבים.

כמו כן, וכדי להזהיר את מזמין השירות כי קיימת אפשרות שייחשף להליך של הטלת עיצום כספי, מוצע

הודעת חיוב בשל הפרה נמשכת, בלא מסירה מוקדמת של הודעה על כוונת חיוב. זאת, מכיוון שלמעביד ניתנה זכות שימוע לאחר משלוח ההתראה, לגבי ההפרה נושא אותה התראה. ההפרה הנמשכת מתייחסת לאותה הפרה שבגינה ניתנו ההתראה וזכות השימוע המקורית, דבר המייתר מתן זכות שימוע נוספת.

במקרים שבהם הפר המעביד הפרה חוזרת לאחר משלוח התראה, ימסור לו הממונה הודעה על כוונת חיוב, שתפרט גם את העובדה שמדובר בהפרה נוספת לאחר משלוח התראה, ולפיכך סכום העיצום בגינה גבוה יותר.

סעיף 15 כפועל יוצא מצורת ההעסקה הכלתית והתוספת שגרתית של עובד קבלן, שהיא צורת השלישית העסקה משולשת שבה עובד מועסק אצל מזמין שירות אך מעבידו הוא הקבלן, מוצע לאפשר הטלת עיצום כספי על מזמין השירות במקרים שבהם הוטל עיצום כספי על המעביד. זאת, בשים לב, בין השאר, לקשר החוזי שבין הקבלן למזמין השירות המאפשר למזמין להפעיל מנגנונים חוזיים לפיקוח על פעולות הקבלן, לרבות בענין קיום תנאי העבודה של עובדיו.

בפסיקת בית הדין הארצי לעבודה בענין זה נקבע כי "יחסי עבודה נכונים ומתוקנים מחייבים להגיע למצב ולפיו מוטלת על מקבלי שירותים אחריות להבטיח כי קבלני המשנה שלהם מכבדים את חוקי עבודה" (פסק דינו של הנשיא אדלר בע"ע (ארצי) 1363/02 דינה חזין נ' תנופה שירותי כ"א ואחזקות 1991 בע"מ(2006) (טרם

(ג) הממונה ימסור למומין שירות אחראי העתק מהתראה מינהלית, מהודעה על כוונת חיוב, מהודעת חיוב או מהחלטה אחרת של הממונה כאמור בסעיף 5(ב)(2), שנשלחה לקבלן בעניין הפרת הוראה המנויה בתוספת השלישית.

סימן ד': ערר וערעור

16. מעביד או מומין שירות רשאי להגיש ערר על החלטת הממונה שניתנה בעניינו לפי סעיף 5, לפני ועדת ערר כאמור בסעיף 17, בתוך 14 ימים מיום שנמסרה לו; ועדת הערר רשאית, מטעמים מיוחדים שיירשמו, להאריך את התקופה האמורה בתקופה נוספת שלא תעלה על 14 ימים.
17. (א) השר יקים ועדת ערר אחת או יותר, שתדון בעררים לפי סעיף 16, שחבריה הם: הקמת ועדת ערר
- (1) עורך דין בעל ותק של חמש שנים לפחות, שהוא עובד המדינה ובעל ידע בתחום דיני העבודה, שימנה השר, בהסכמת שר המשפטים, והוא יהיה היושב ראש;
- (2) עורך דין שהוא נציג לשכת התיאום של הארגונים הכלכליים;
- (3) עורך דין שהוא נציג ארגון העובדים המייצג את המספר הגדול ביותר של עובדים במדינה.
- (ב) ועדת ערר יכול שתהיה אזורית או ארצית; הודעה על הקמת הוועדה והרכבה תפורסם ברשומות.
- (ג) ועדת הערר רשאית לדון בהרכב חסר, ובלבד שכל חבריה זומנו כדין לדין, ושכדין נבחר היושב ראש לפחות.

דברי הסבר

יושב ראש הוועדה ימונה בידי השר, בהסכמת שר המשפטים, והוא יהיה עורך דין שהוא עובד מדינה. נוסף על יושב ראש, ימונו כחברי ועדה עו"ד שהוא נציגו של ארגון העובדים המייצג את המספר הגדול ביותר של עובדים במדינה, וכן עו"ד שהוא נציג לשכת התיאום של הארגונים הכלכליים.

עוד מוצע כי השר יהיה רשאי, לפי הצורך, למנות ועדות ערר אזוריות, וכי ועדת הערר תהא מוסמכת לדון בהרכב חסר ובלבד שכל חבריה זומנו לדין כדין ובדין נבחר היושב ראש לפחות. על פי המוצע הוועדה תהיה רשאית לקבוע לעצמה סדרי דין אלא אם כן אלה נקבעו על ידי השר, בהתייעצות עם שר המשפטים. כמו כן, טיעונים וראיות יוגשו לוועדה בכתב אך הוועדה רשאית לתת לעורר זכות טיעון בעל פה, מנימוקים שיירשמו.

מוצע להחיל את הוראות חוק בתי דין מינהליים, התשנ"ב-1992, בכפוף להוראות המוצעות בסימן ד' המוצע, ובשינויים המחויבים להסדר המוצע. לענין זה מוצע להבהיר כי ההוראות בענין כשירות היושב ראש, מותב חסר, מותב קטוע, המועד להגשת ערר, החלטה בפשרה, טיעון בערר, הסמכות בערר, ערעור על החלטה סופית של בית דין מינהלי ועיכוב ביצוע, לא יחולו על ועדת הערר ועל עררים המוגשים לפי החוק המוצע.

לקבוע כי הממונה ישלח לו העתקים של התראה מינהלית לפי סעיף 14, הודעה על כוונת חיוב לפי סעיף 3 והודעת חיוב לפי סעיף 5, הנמסרות למעביד שהוא קבלן, המעסיק עובדים אצל מומין השירות.

יובהר כי ההליך הקבוע בסעיף המוצע נגד מומין השירות ייפתח ככל שחלה עליו חובה ארצית לפי פרק ג' כלפי עובדו לענין החובות לפי הוראות החיקוקים המנויות בתוספת השלישית. הוראות אלה – אשר מנויות גם לגבי מעביד בתוספת השניה – ענינן תשלום שכר, לרבות גמולים שונים בידי הקבלן, וכן איסור העבדה בשעות הריגות. נקודת המוצע היא כי למומין השירות הכלים לפקח על ביצוע הוראות אלה במהלך ההעסקה, להבדיל מהוראות אחרות המנויות בתוספת השניה כגון הוראות העוסקות בניהול פנקסים וכמסירת הודעות והוראות הנוגעות לעילות פיטורים כגון ההוראות שבחוק עבודה נשים.

סעיף 16 מוצע לתת למעביד ולמומין שירות זכות לערור על החלטת הממונה להטיל עיצום כספי לפי סעיף 5, בתוך 14 ימים מיום שנמסרה להם החלטת הממונה. עוד מוצע לתת לוועדת הערר סמכות להאריך את תקופת הגשת הערר, ובלבד שהיא לא תעלה על 14 ימים נוספים.

סעיף 17 מוצע כי השר יקים ועדה או וועדות ערר, אשר ידונו בעררים המוגשים לפי סעיף 16 המוצע.

- (ד) ועדת הערר רשאית לדון ולהחליט בערר על פי טענות וראיות שהוגשו לה בכתב בלבד, ואולם רשאית היא לתת לעורר הזדמנות לטעון את טענותיו בעל פה ולהציג לפניה ראיות, בדרך שתורה, מנימוקים שיירשמו.
- (ה) השר, בהתייעצות עם שר המשפטים והארגונים רשאי להתקין תקנות הקובעות את סדרי הדין של ועדת הערר, לא נקבעו תקנות כאמור רשאית ועדת הערר לקבוע לעצמה את סדרי הדין.
- (ו) בכפוף להוראות סימן זה, יחולו על ועדת ערר הוראות חוק בתי דין מינהליים, למעט הוראות סעיפים 7, 16, 17, 22, 26, 33, 36, 37, 45 ו-46 לחוק האמור, בשינוי זה: בסעיפים 5, 11 ו-12 לחוק בתי דין מינהליים, במקום "שר המשפטים" יבוא "השר".
18. החלטת ועדת ערר
ועדת הערר רשאית לבטל את הודעת החיוב, להפחית את שיעור העיצום הכספי לפי הוראות סעיף 9, או לדחות את טענות המעביד או מזמין השירות ולהשאיר את הודעת החיוב על כנה.
19. ערעור
הרואה עצמו נפגע מהחלטת ועדת ערר רשאי לערער לבית הדין הארצי, בתוך 45 ימים מיום שנמסרה לו ההחלטה.
20. עיכוב תשלום עיצום כספי או חזרה בשל ערר או ערעור
(א) אין בהגשת ערר או ערעור לפי סימן זה כדי לעכב תשלום של העיצום הכספי, אלא אם כן ועדת הערר או בית הדין הארצי, לפי העניין, הורו אחרת.
(ב) התקבלו ערר או ערעור לפי סימן זה, לאחר ששולם העיצום הכספי, יוחזר העיצום הכספי או כל חלק ממנו אשר הופחת על ידי ועדת הערר או בית הדין הארצי, בתוספת הפרשי הצמדה וריבית מיום תשלומו ועד יום החזרתו.
- סימן ה': סמכויות פיקוח
21. סמכויות פיקוח
מפקח עבודה שהוסמך או שמונה לפקח על הוראות חיקוק המנויות בתוספת השניה, יהיה מוסמך לפקח על ההוראות האמורות לעניין פרק זה, ולשם כך יהיו לו כל הסמכויות הנתונות לו לפי כל דין לצורך פיקוח על הוראות החיקוק האמורות.
22. הפרעה למפקח עבודה
(א) המפריע למפקח עבודה במילוי תפקידו לפי פרק זה, דינו – מאסר שישה חודשים.
(ב) מי שאינו ממלא אחר דרישת מפקח עבודה שניתנה מכוח סמכותו לפי סעיף 21, דינו – מאסר שישה חודשים, וכן קנס כאמור בסעיף 61(ג) לחוק העונשין לכל יום שבו נמשכת העבירה אחרי היום שקבע המפקח למילוי הדרישה.

דברי הסבר

- סעיף 18 מוצע לקבוע כי בסמכות ועדת הערר לבטל את הודעת החיוב, להפחית את שיעור העיצום הכספי בהתאם להוראות סעיף 9 המוצע, או לדחות את טענות המעביד או מזמין השירות ולהשאיר את הודעת החיוב על כנה. הוועדה יכולה לקבל כל החלטה שהממונה צריך היה לקבל, וטעה שלא עשה כן.
- סעיף 19 מוצע לקבוע כי הרואה עצמו נפגע מהחלטת ועדת ערר יהא רשאי לערער בתוך 45 ימים לבית הדין הארצי לעבודה.
- סעיף 20 מוצע לקבוע כי הגשת ערר או ערעור בהתאם לסעיפים 16 ו-19 המוצעים אינה מעכבת את
- המועד לתשלום העיצום הכספי, אלא אם כן נקבע אחרת בידי ועדת הערר או בית הדין הארצי לעבודה.
- סעיף 21 מוצע לקבוע כי מפקח עבודה שמונה או שהוסמך לפקח על הוראות החוקים שבתוספת השניה יהיה מוסמך לפקח על ההוראות האמורות לענין הטלת העיצום הכספי, סמכויות הפיקוח יהיו אלה הנתונות למפקח העבודה לפיקוח על הוראות החוק האמורות.
- סעיף 22 מוצע לקבוע כי הפרעה למפקח עבודה במילוי תפקידו מהווה עבירה פלילית.

פרק ג': אחריות אזרחית של מזמין שירות

23. (א) חובת מעביד שהוא קבלן, כלפי עובדו, לפי הוראת חיקוק המנויה בתוספת השלישית, לפי הוראות צווי הרחבה בעניין תשלום דמי הבראה, החזר הוצאות נסיעה, פנסיה ותוספת יוקר ולפי הוראות צווי הרחבה בכל עניין אחר שקבע השר, בהתייעצות עם שר האוצר והארגונים, תחול גם על מזמין השירות, בהתקיים כל אלה:
- (1) השירות ניתן אצל מזמין השירות באמצעות ארבעה עובדים לפחות; לעניין זה אחת היא אם השירות ניתן בידי עובדים המועסקים בידי אותו קבלן או קבלנים שונים;
 - (2) השירות ניתן במהלך תקופה של שישה חודשים לפחות, באופן קבוע ורציף במרבית הימים שבשבוע עבודה הנהוג אצל מזמין השירות;
 - (3) נמסרה הודעה למזמין השירות כמפורט בפסקת משנה (א) או (ב) שלהלן, והחובה לא מולאה בידי הקבלן עד תום 30 ימים ממועד מסירת ההודעה כאמור –
- (א) העובד דרש מהקבלן, בכתב, למלא את החובה, ומסר למזמין השירות הודעה בכתב ולפיה מסר לקבלן את הדרישה האמורה; דרישה והודעה כאמור יכול שיימסרו גם על ידי ארגון העובדים היציג באותו מקום עבודה או ארגון העובדים שהעובד חבר בו; תובענה שהוגשה בידי העובד נגד הקבלן או מזמין השירות, בשל הפרת החובה, לא יראו אותה כדרישה או כהודעה לפי פסקה זו;
- (ב) מפקח עבודה מסר למזמין השירות הודעה בכתב כי יש לו מידע ולפיו הקבלן לא מילא את החובה כלפי עובדו.

דברי הסבר

בהתקיים התנאים לעיל הקשורים לאופן מתן השירות תוטל אחריות על מזמין השירות, בדומה לקבוע בסעיף 6א לחוק שכר מינימום בענין הטלת אחריות על מעסיק בפועל כהגדרתו בחוק קבלני כוח אדם, אם נודע למזמין השירות על ההפרה באחת מהחלופות הבאות:

1. העובד דרש בכתב מהקבלן למלא חובה שהקבלן חייב בה כלפי העובד על פי הוראות חיקוק שבתוספת השלישית או על פי אחד מצווי ההרחבה האמורים, ומסר העתק של ההודעה למזמין השירות, והחובה לא קוימה על ידי הקבלן בתוך 30 ימים ממועד מסירת ההודעה האמורה;

2. מפקח עבודה מסר למזמין השירות הודעה בכתב ולפיה על פי מידע שבידו עובד קבלן לא מילא את החובה, והקבלן לא מילא את החובה בתוך 30 ימים מיום מסירת ההודעה.

עם זאת, מוצע להבהיר כי בשונה מנוסחו היום של סעיף 6א לחוק שכר מינימום, הגשת תביעה בידי העובד נגד מזמין השירות או נגד הקבלן לא תהווה הודעה המחייבת את מזמין השירות לקיים את הוראת החוק שהופרה. בהתאם לכך מוצע, בסעיף 6א(1) להצעת החוק, לתקן את סעיף 6א לחוק שכר מינימום כך שיכלול גם הוא הבהרה כאמור.

סעיף 23 בהמשך לדברים האמורים בדברי ההסבר לסעיף 15 המוצע, מוצע להטיל אחריות אזרחית על מזמין שירות בשל הפרה שביצע הקבלן על הוראות החוק שבתוספת השלישית, בשל הפרה של צווי הרחבה בענין תשלום החזר הוצאות נסיעה, דמי הבראה, פנסיה ותוספת יוקר, ובשל הפרה של צווי הרחבה בכל ענין אחר שקבע השר בתקנות בהתייעצות עם שר האוצר והארגונים. התנאים להחלת אחריות כאמור, הקשורים לאופן מתן השירות, הם כדלקמן:

1. הקבלן מספק את שירותיו באמצעות עובדיו, המועסקים אצל המזמין במרבית הימים שבשבוע עבודה, באופן קבוע ורציף;
 2. השירות ניתן אצל מזמין השירות באמצעות ארבעה עובדים לפחות; היה והמזמין פיצל את הקשרויות עם קבלנים שונים הנותנים את אותו שירות, יובאו בחשבון, לעניין ספירת העובדים, כל העובדים המועסקים אצל מזמין השירות, והנותנים את אותו שירות, אף אם מדובר בקבלנים שונים;
 3. אספקת השירות על פי ההתקשרות שבין הקבלן לבין המזמין, נמשכה לפחות שישה חודשים.
- תנאים אלה הקשורים לשירות באים להבטיח כי המדובר בשירות עתיר כוח אדם וכי עובדי הקבלן הנותנים שירות זה מועסקים במהלך תקופה מתמשכת, לצדם של עובדים אחרים המועסקים על ידי מזמין השירות.

(ב) על אף האמור בהגדרה "היום הקובע" שבחוק הגנת השכר, יהיה "היום הקובע", לענין תשלום שכר לפי סעיף זה בידי מזמין השירות – היום התשיעי שלאחר תום התקופה האמורה בסעיף קטן (א)3).

הגנות 24. בתובענה אזרחית בשל הפרת חובה החלה על מזמין שירות לפי הוראות סעיף 23, תהא זו הגנה טובה למזמין השירות אם הוכיח כי מתקיים אחד מאלה:

- (1) הפרת החובה תוקנה;
- (2) מזמין השירות ביטל את חוזה ההתקשרות בינו לבין הקבלן בשל הפרת החובה, ולא היה בביטול החוזה משום התנהגות שלא בתום לב;
- (3) הפרת החובה אינה שכיחה בקרב עובדי קבלן המועסקים אצל מזמין השירות;
- (4) מזמין השירות הסתמך על בדיקות תקופתיות שנערכו בידי בודק שכר מוסמך, בסמוך לפני מועד הפרת החובה, לפי הוראות פרק ה', שלפיהן קוימה החובה בידי הקבלן.

תנאים בחוזה בין קבלן לבין מזמין שירות 25. (א) כרת מזמין שירות חוזה עם קבלן, שלא מתקיימים בו התנאים המפורטים להלן, תחול על מזמין השירות אחריות אזרחית כלפי עובר הקבלן המועסק אצלו, לפי הוראות סעיף 23, אף אם לא מתקיימים לגבי השירות התנאים שבסעיף קטן (א)1 ו-2 של הסעיף האמור, וכן לא יחולו לגביו ההגנות לפי סעיף 24:

- (1) בחוזה או בהצעתו של הקבלן פורטו רכיבי השכר שישלם הקבלן לעובדיו וכן עלות השכר המינימלית;
- (2) עלות השכר המינימלית כאמור בפסקה (1) אינה פחותה מערך שעת עבודה שנקבע לפי סעיף קטן (ב);

ד ב ר י ה ס ב ר

סעיף 25 בשנים האחרונות ניכרת תופעה המכונה "חוזה הפסד", ולפיה מזמיני שירות מתקשרים עם קבלנים שמציעים כמחיר התקשרות, סכום שאין בו כדי לכסות את ערך השעה המינימלית המגיע לעובד על פי דין, לעתים קרובות מזמין השירות מעלים עין מכך שהקבלן מפר את זכויות עובדיו המועסקים אצל המזמין, לא זו בלבד אלא שקבלנים שומרי חוק מתקשים לזכות בהתקשרויות בשל תנאי תהרות בלתי הוגנים, כדי למגר תופעה זו, מוצע לקבוע כי מזמין שירות הכורת חוזה עם קבלן בלא תשתית האמורה להבטיח תשלום לעובדי הקבלן של שכר העבודה ותנאי עבודה המגיעים לעובדים על פי דין – תחול עליו אחריות אזרחית בשל הפרת הוראות ההיקוק שבתוספת השלישית, גם אם תנאי מהתנאים להחלת האחריות האזרחית על מזמין שירות הקבועים בסעיף 23(א)1 ו-2 אינו מתקיים, כן מוצע לקבוע כי לא יחולו על מזמין שירות כאמור ההגנות הקבועות בסעיף 24 המוצע.

התשתית החוזהית האמורה למנוע "חוזה הפסד" מורכבת משלושה תנאים המפורטים בסעיף 25, והם:

- (1) פירוט בידי הקבלן של רכיבי השכר המגיעים לעובדיו ועלות השכר המינימלית לשעת עבודה;
- (2) עלות השכר המינימלית כאמור אינה פחותה מערך שעת עבודה שיקבע השר בתקנות;

סעיף 24 מוצע לקבוע כי בהליך אזרחי יחולו על מזמין השירות ההגנות שלהלן, בכפוף להוראות סעיף 25 המוצע:

1. ההפרה תוקנה או שמזמין השירות ביטל את חוזה ההתקשרות בשל ההפרה ואין בביטול כאמור משום התנהגות של חוסר תום לב מצד מזמין השירות; בענין זה יובהר כי מטרת הטלת אחריות אזרחית על מזמין השירות היא להביא לתיקון ההפרה, ואולם אם בשל ההפרה החליט מזמין השירות לבטל את החוזה, לאחר שמיצה הליכים אחרים להביא לתיקון ההפרה, שלא צלחו, הביטול האמור יהווה הגנה טובה למזמין השירות. זאת, ככל שבית הדין האזורי השתכנע כי לא היה בביטול החוזה התנהגות בחוסר תום לב כאמור.
2. המזמין הוכיח כי הפרת החובה אינה שכיחה בקרב עובדי הקבלן המועסקים אצל מזמין השירות, ועל כן אין המדובר בתופעה נרחבת של הפרת זכויות עובדים, אלא בסבסוך נקודתי בין העובד לבין מעבידו.
3. המזמין הוכיח כי הסתמך על בדיקות תקופתיות שערך בודק שכר עבודה מוסמך כמשמעותו בפרק ה' המוצע (להלן – בודק שכר מוסמך), ולפיהן קיים הקבלן את חובתו.

(3) על פי החוזה מזמין השירות ישלם לקבלן בעבור רכיב שעת עבודה של עובד הקבלן סכום שאינו נמוך מערך שעת עבודה שנקבע לפי סעיף קטן (ב).

(ב) (1) השר, בהתייעצות עם שר האוצר, יקבע בתקנות את ערך שעת העבודה של עובד קבלן לפי סוגי שירות שונים; ערך שעת עבודה כאמור ישקף את עלות שכר העבודה ותנאי העבודה המגיעים לעובד קבלן מכוח חוק וצו הרחבה.

(2) תקנות לפי פסקה (1) ייקבעו לפי המלצת הארגונים, ככל שניתנה בהסכמה ביניהם; באין הסכמה בין הארגונים ייקבעו התקנות האמורות בלא המלצתם.

26. לבית הדין האזורי סמכות ייחודית לדון בתובענה של עובד לפי פרק זה, סמכות שיפוט

פרק ד': אחריות פלילית של מזמין שירות

תיקון חוק הגנת השכר

27. בחוק הגנת השכר, אחרי סעיף 26 יבוא:

"אחריות פלילית של מזמין שירות" 26א. (א) בסעיף זה –

"בודק שכר מוסמך", "מזמין שירות", "מפקח עבודה" ו"קבלן" – כהגדרתם בחוק להגברת האכיפה;

"חוק להגברת האכיפה" – חוק להגברת האכיפה של דיני העבודה, התשס"ח-2008.

(ב) מזמין שירות חייב לפקח ולעשות כל שניתן למניעת עבירה לפי סעיף 26(א) בידי קבלן, כלפי עובד הקבלן המועסק אצלו; המפר הוראה זו, דינו, בכפוף להוראות סעיף קטן (ד) – הקנס הקבוע בסעיף 61(א)(4) לחוק העונשין, התשל"ז-1977.

(ג) נעברה עבירה לפי סעיף 26(א) בידי קבלן כלפי עובדו המועסק אצל מזמין שירות, חוקה היא כי מזמין השירות הפר את חובתו האמורה בסעיף קטן (ב), אלא אם כן הוכיח כי מתקיים אחד מאלה:

(1) הוא עשה כל שניתן כדי למנוע את העבירה;

(2) הוא הסתמך על בדיקות תקופתיות שנערכו בידי בודק שכר מוסמך, סמוך לפני מועד ביצוע העבירה, לפי הוראות פרק ה' לחוק להגברת האכיפה, ולפיהן קיים הקבלן את חובתו לפי סעיף 26(א);

ד ב ר י ה ס ב ר

לקביעת מחיר מינימום לשעת עבודה בהתאם לחוקי העבודה ולצווי ההרחבה הרלוונטיים לענפים השונים. היה והצוותים האמורים לא יגיעו להסכמות כאמור, יוכל השר להתקין תקנות בלא המלצת הארגונים.

סעיף 26 מוצע לקבוע כי לבית הדין האזורי לעבודה סמכות ייחודית לדון בתובענה של עובד נגד מזמין השירות.

סעיפים מוצע לקבוע חובת פיקוח שתחול על מזמין 27 עד 31 שירות בכל הנוגע לקיום ההוראות שלהלן בידי הקבלן, כלפי עובדיו המועסקים אצל מזמין השירות, וכן להטיל אחריות פלילית על מזמין השירות בגין

(3) התשלום שמשלם המזמין לקבלן, על פי החוזה ביניהם, בעבור רכיב שעת עבודה של עובד הקבלן אינו נמוך מערך שעת העבודה שנקבע בתקנות כאמור.

ערך שעת העבודה שיקבע השר בתקנות אמור לשקף את עלות שכר העבודה ותנאי העבודה המגיעים לעובד קבלן על פי חוק וצו הרחבה. עוד מוצע כי התקנות לענין ערך שעת עבודה ייקבעו, בהתייעצות עם שר האוצר ועל פי המלצה מוסכמת של הארגונים. זאת, בהתאם לדו"ח ועדת ההיגוי אשר קבע כי הסתדרות העובדים הכללית החדשה והמעסיקים בענף הרלוונטי יקימו צוותים משותפים

- (3) מעשה העבירה תוקן;
- (4) הוא ביטל את חוזה ההתקשרות בינו לבין הקבלן, בשל העבירה, ולא היה בביטול החוזה משום התנהגות שלא בתום לב.
- (ד) הוראות סעיף זה יחולו אם מפקח עבודה מסר למוזמין השירות הודעה כאמור בסעיף 23(א)(3)(ב) לחוק להגברת האכיפה, ולפיה הקבלן לא מילא את חובתו לפי סעיף 26(א).

28. בחוק עבודת הנוער, אחרי סעיף 33א יבוא:

"אחריות פלילית של מוזמין שירות 1א33(א) בסעיף זה –

"בודק שכר מוסמך", "מוזמין שירות", "מפקח עבודה" ו"קבלן" – כהגדרתם בחוק להגברת האכיפה;

"חוק להגברת האכיפה" – חוק להגברת האכיפה של דיני העבודה, התשס"ח-2008.

(ב) מוזמין שירות חייב לפקח ולעשות כל שניתן למניעת עבירה לפי סעיף 33א(2) בידי קבלן כלפי עובד הקבלן המועסק אצלו; המפר הוראה זו, דינו, בכפוף להוראות סעיף קטן (ד) – הקנס הקבוע בסעיף 61(א)(2) לחוק העונשין.

(ג) נעברה עבירה לפי סעיף 33א(2) בידי קבלן כלפי עובדו המועסק אצל מוזמין שירות, חוקה היא כי מוזמין השירות הפר את חובתו האמורה בסעיף קטן (ב), אלא אם כן הוכיח כי מתקיים אחד מאלה:

- (1) הוא עשה כל שניתן כדי למנוע את העבירה;
- (2) הוא הסתמך על בדיקות תקופתיות שנערכו בידי בודק שכר מוסמך, סמוך לפני מועד ביצוע העבירה, לפי הוראות פרק ה' לחוק להגברת האכיפה, ולפיהן קיים הקבלן את חובתו אשר בשל הפרתה הואשם בעבירה כאמור ברישה;

(3) מעשה העבירה תוקן;

(4) הוא ביטל את חוזה ההתקשרות בינו לבין הקבלן, בשל העבירה, ולא היה בביטול החוזה משום התנהגות שלא בתום לב.

ד ב ר י ה ס ב ר

1. הוא עשה כל שניתן כדי למנוע את העבירה;
2. הוא הסתמך על בדיקות תקופתיות שנערכו בידי בודק שכר מוסמך;
3. מעשה העבירה תוקן;
4. הוא ביטל את חוזה ההתקשרות בינו לבין הקבלן בשל העבירה, ולא היה בביטול החוזה משום התנהגות שלא בתום לב.

הפרת חובת הפיקוח כאמור ואלה ההוראות שלגביהן חלה חובת הפיקוח: הוראות חוק הגנת השכר (בעניין העברת סכומים למי שלהם הם מיועדים), הוראות חוק חופשה שנתית (בעניין מתן חופשה ותשלום דמי חופשה ופדיון חופשה), הוראות חוק עבודת הנוער (בעניין העבדה מעבר לשעות הרגילות, בעבודת לילה, ובמנוחה השבועית), והוראות חוק שעות עבודה ומנוחה. האחריות הפלילית בגין הפרת חובת הפיקוח תוטל על מוזמין השירות אם לא הוכיח כי מתקיים אחד מאלה:

(ד) הוראות סעיף זה יחולו אם מפקח עבודה מסר למזמין השירות הודעה כאמור בסעיף 23(א)(3)(ב) לחוק להגברת האכיפה, ולפיה הקבלן לא מילא את חובתו אשר בשל הפרתה הואשם בעבירה כאמור בסעיף קטן (ג).

תיקון חוק חופשה
שנתית

29. בחוק חופשה שנתית, אחרי סעיף 28 יבוא:

א.28. (א) בסעיף זה –
"אחריות פלילית של מזמין שירות"

"בודק שכר מוסמך", "מזמין שירות", "מפקח עבודה" ו"קבלן" –
כהגדרתם בחוק להגברת האכיפה;

"חוק להגברת האכיפה" – חוק להגברת האכיפה של דיני העבודה, התשס"ח-2008.

(ב) מזמין שירות הייב לפקח ולעשות כל שניתן למניעת עבירה לפי סעיף 28(א) בידי קבלן כלפי עובר הקבלן המועסק אצלו; המפר הוראה זו, דינו, בכפוף להוראות סעיף קטן (ד) –
הקנס הקבוע בסעיף 61(א)(1) לחוק העונשין, התשל"ז-1977.

(ג) נעברה עבירה לפי סעיף 28(א) בידי קבלן כלפי עובדו המועסק אצל מזמין שירות, חוקה היא כי מזמין השירות הפר את חובתו האמורה בסעיף קטן (ב), אלא אם כן הוכיח כי מתקיים אחד מאלה:

(1) הוא עשה כל שניתן כדי למנוע את העבירה;

(2) הוא הסתמך על בדיקות תקופתיות שנערכו בידי בודק שכר מוסמך, סמוך לפני מועד ביצוע העבירה, לפי הוראות פרק ה' לחוק להגברת האכיפה, ולפיהן קיים הקבלן את חובתו לעניין מתן חופשה לפי חוק זה;

(3) מעשה העבירה תוקן;

(4) הוא ביטל את חוזה ההתקשרות בינו לבין הקבלן, בשל העבירה, ולא היה בביטול החוזה משום התנהגות שלא בתום לב.

(ד) הוראות סעיף זה יחולו אם מפקח עבודה מסר למזמין השירות הודעה כאמור בסעיף 23(א)(3)(ב) לחוק להגברת האכיפה, ולפיה הקבלן לא מילא את חובתו לעניין מתן חופשה לפי חוק זה.

תיקון חוק שכר
מינימום

30. בחוק שכר מינימום –

(1) בסעיף 6(א) –

(א) בפסקה (1), בסופה יבוא "תובענה שהוגשה בידי העובד נגד קבלן כוח האדם או המעסיק בפועל, בשל אי תשלום שכר מינימום, לא יראו אותה כדרישה או כהודעה לפי פסקה זו";

(ב) פסקה (3) – תימוק;

(2) בסעיף 14(א), במקום "(1)", (2) או (3) יבוא "(1) או (2)";

(3) אחרי סעיף 14 א יבוא:

"בודק שכר מוסמך", "מזמין שירות", "מפקח עבודה" ו"קבלן" - כהגדרתם בחוק להגברת האכיפה;
"חוק להגברת האכיפה" - חוק להגברת האכיפה של דיני העבודה, התשס"ח-2008.

(ב) מזמין שירות חייב לפקח ולעשות כל שניתן למניעת עבירה לפי סעיף 14 בידי קבלן כלפי עובד הקבלן המועסק אצלו; המפר הוראה זו, דינו, בכפוף להוראות סעיף קטן (ד) - קנס כאמור בסעיף 14.

(ג) נעברה עבירה לפי סעיף 14 בידי קבלן כלפי עובדו המועסק אצל מזמין שירות, חוקה היא כי מזמין השירות הפר את חובתו האמורה בסעיף קטן (ב), אלא אם כן הוכיח כי מתקיים אחד מאלה:

- (1) הוא עשה כל שניתן כדי למנוע את העבירה;
- (2) הוא הסתמך על בדיקות תקופתיות שנערכו בידי בודק שכר מוסמך, סמוך לפני מועד ביצוע העבירה, לפי הוראות פרק ה' לחוק להגברת האכיפה, ולפיהן קיים הקבלן את חובתו לשלם שכר מינימום לפי סעיף 2;
- (3) מעשה העבירה תוקן;
- (4) הוא ביטל את חוזה ההתקשרות בינו לבין הקבלן, כשל העבירה, ולא היה בביטול החוזה משום התנהגות שלא בתום לב.
- (ד) הוראות סעיף זה יחולו אם מפקח עבודה מסר למזמין השירות הודעה כאמור בסעיף 23(א)(3)(ב) לחוק להגברת האכיפה, ולפיה הקבלן לא מילא את חובתו לשלם שכר מינימום לפי סעיף 2.

31. בחוק שעות עבודה ומנוחה, אחרי סעיף 26 יבוא:

תיקון חוק שעות עבודה ומנוחה

26.א. (א) בסעיף זה -

"אחריות פלילית של מזמין שירות

"בודק שכר מוסמך", "מזמין שירות", "מפקח עבודה" ו"קבלן" - כהגדרתם בחוק להגברת האכיפה;
"חוק להגברת האכיפה" - חוק להגברת האכיפה של דיני העבודה, התשס"ח-2008.

(ב) מזמין שירות חייב לפקח ולעשות כל שניתן למניעת עבירה לפי סעיף 26(א) בידי קבלן כלפי עובד הקבלן המועסק אצלו; המפר הוראה זו, דינו, בכפוף להוראות סעיף קטן (ד) - הקנס הקבוע בסעיף 61(א)(1) לחוק העונשין, התשל"ז-1977.

(ג) נעברה עבירה לפי סעיף 26(א) בידי קבלן כלפי עובדו המועסק אצל מזמין שירות, חוקה היא כי מזמין השירות הפר את חובתו האמורה בסעיף קטן (ב), אלא אם כן הוכיח כי מתקיים אחד מאלה:

- (1) הוא עשה כל שניתן כדי למנוע את העבירה;

הצעות חוק הממשלה - 363, כ"ט בשבט התשס"ח, 5.2.2008

(2) הוא הסתמך על בדיקות תקופתיות שנערכו בידי בודק שכר מוסמך, סמוך לפני מועד ביצוע העבירה, לפי הוראות פרק ה' לחוק להגברת האכיפה, ולפיהן קיים הקבלן את חובתו אשר בשלה הואשם בעבירה כאמור ברישה;

(3) מעשה העבירה תוקן;

(4) הוא ביטל את חוזה ההתקשרות בינו לבין הקבלן, בשל העבירה, ולא היה בביטול החוזה משום התנהגות שלא בתום לב.

(ד) הוראות סעיף זה יחולו אם מפקח עבודה שלח למזמין השירות הודעה כאמור בסעיף 23(א)(3)(ב) לחוק להגברת האכיפה, ולפיה הקבלן לא מילא את חובתו אשר בשל הפרתה הואשם בעבירה כאמור בסעיף קטן (ג).

פרק ה': בודק שכר עבודה מוסמך

32. השר רשאי לתת לאדם תעודת הכרה כבודק שכר עבודה מוסמך, לצורך עריכת בדיקות תקופתיות כאמור בחוק זה לעניין התאמת תנאי העבודה של עובדים למשפט העבודה, אם התקיימו לגביו כל אלה:

(1) הוא אחד מאלה:

(א) רואה חשבון;

(ב) עורך דין;

(ג) כלכלן;

(ד) מנהל חשבונות או חשב שכה בעל תעודת מקצוע מוכרת על ידי השר;

(ה) יועץ מס מיצג בהגדרתו בחוק הסדרת העיסוק בייצוג על ידי יועצי מס, התשס"ה-2005¹⁴;

ד ב ר י ה ס ב ר

חומרתה או נסיבותיה אין הוא ראוי לקבל תעודת הכרה כאמור, ולא נקבעו בפסק דין חלוט עובדות לגביו שמפאת מהותן, חומרתן או נסיבותיהן, אין הוא ראוי לקבל תעודת הכרה.

עוד מוצע לתת לשר, או למי שהוא הסמיך לענין זה, סמכות לבטל או להתלות תעודת הכרה, במקרים שבהם לדעתו חדל להתקיים תנאי שלפיו ניתנה התעודה, או שהתעודה ניתנה על בסיס מידע כוזב, או כאשר נוכח כי בודק השכר המוסמך גילה חוסר אחריות או רשלנות במילוי תפקידו כבודק שכר מוסמך.

רשימת הבודקים המוסמכים תפורסם לעיון הציבור, באתר האינטרנט של משרד התעשייה המסחר והתעסוקה.

כמו כן מוצע לתקן את סעיף 6א לחוק שכר מינימום בהתאם להוראות סעיף 23(ב) המוצע (ר' דברי הסבר לסעיף האמור).

סעיפים
32 עד 35 בדיקות תקופתיות של בודק שכר מוסמך יהיה מוגן מפני הטלת אחריות אזרחית ופלילית. על פי המוצע כשיר להיות בודק שכר מוסמך מי שמקיים דרישות שקבע השר בתקנות לענין הכשרה, השתלמויות ובהינות הסמכה, והוא אחד מאלה: רואה חשבון, עורך דין, כלכלן, מנהל חשבונות או חשב שכה יועץ מס, וכן בעל ניסיון מוכח של חמש שנים לפחות בניהול מערכת שכר עבודה אצל מעסיק גדול. תנאי כשירות נוסף הוא שהמבקש תעודת הכרה כבודק מוסמך לא הורשע בעבירה פלילית או בעבירת משמעת שמפאת מהותה,

¹⁴ ס"ח התשס"ה, עמ' 114

(1) בעל ניסיון של חמש שנים לפחות בניהול מערכת שכר עבודה בגוף המעסיק 50 עובדים בחודש, לפחות, בממוצע, או בעל ניסיון אחר שקבע השר, בהתייעצות עם שר האוצר והארגונים, ובאישור ועדת העבודה הרווחה והבריאות של הכנסת;

(2) הוא לא הורשע בעבירה פלילית או בעבירת משמעת שמפאת מהותה, חומרתה או נסיבותיה, אין הוא ראוי לקבל תעודת הכרה, ולא נקבעו לגביו, בפסק דין חלוט, עובדות שמפאת מהותן, חומרתן או נסיבותיהן, אין הוא ראוי לקבל תעודת הכרה; לעניין זה "הורשע" – לרבות מי שבית המשפט או בית הדין האזורי קבע כי ביצע את העבירה;

(3) הוא מקיים דרישות שקבע השר בתקנות, בהתייעצות עם שר האוצר והארגונים ובאישור ועדת העבודה הרווחה והבריאות של הכנסת, לעניין הכשרה לרבות הכשרה מעשית, השתלמויות ובחינות הסמכה בכל הקשור לעריכת בדיקות תקופתיות כאמור בפרקים ג' וד'; דרישות כאמור יכול שיהיו כלליות ויכול שייקבעו לסוגים שונים של בעלי מקצוע כאמור בפסקה (1); בתקנות לפי פסקה זו רשאי השר לקבוע את ההיקף הנדרש של שעות ההכשרה וההשתלמויות ואת תוכניהן, ורשאי הוא לקבוע אגרות בעד בקשה לקבלת תעודת הכרה ובעד בחינות ההסמכה.

(א) אדם המבקש לקבל תעודת הכרה כבודק שכר עבודה מוסמך יגיש בקשה לשר או למי שהוא הסמיך לעניין זה (בסעיף זה – בקשה להכרה); המבקש יצרף לבקשתו מסמכים המעידים על קיום התנאים למתן תעודת הכרה לפי סעיף 32.

(ב) השר רשאי לדרוש ממגיש בקשה להכרה כל מידע או מסמך הדרושים לו לצורך החלטה בבקשה.

השר יפרסם את רשימת בודקי השכר המוסמכים באתר האינטרנט של משרד התעשייה המסחר והתעסוקה.

השר או מי שהוא הסמיכו לכך רשאי להורות על ביטולה של תעודת הכרה או על התלייתה לתקופה שיקבע, לאחר שנתן לבודק השכר המוסמך הזדמנות להשמיע את טענותיו, בהתקיים אחד מאלה:

(1) התעודה ניתנה על יסוד מידע שגוי או כוזב;

(2) חדל להתקיים תנאי מהתנאים למתן תעודה לפי סעיף 32;

(3) בודק השכר המוסמך גילה חוסר אחריות או רשלנות במילוי תפקידו.

השר, בהתייעצות עם שר האוצר והארגונים, ובאישור ועדת העבודה הרווחה והבריאות של הכנסת, רשאי לקבוע תקנות לעניין עריכת בדיקות תקופתיות בידי בודק שכר מוסמך כאמור בפרקים ג' וד', ובין השאר בעניינים אלה:

(1) נושאי הבדיקות, ובכלל זה התאמת תנאי העבודה הניתנים לעובד לדרישות משפט העבודה, ואימות מידע אודות ביצוע תשלומים בפועל;

(2) אופן עריכת הבדיקות והמועדים שבהם ייערכו;

(3) האישור שניתן לאחר עריכת בדיקה תקופתית.

ד ב ר י ה ס ב ר

ובאישור ועדת העבודה הרווחה והבריאות של הכנסת, הוראות לעניין עריכת בדיקות תקופתיות בידי בודק שכר מוסמך.

מוצע להסמיך את השר לקבוע בתקנות, בהתייעצות עם שר האוצר והארגונים

סעיף 36

פרק ו': כללי

37. אין בהוראות חוק זה כדי ליצור יחסי עובד ומעביד בין מזמין שירות לבין עובד קבלן המועסק אצלו.
38. זכותו של עובד קבלן כלפי מזמין שירות לפי חוק זה, אינה ניתנת להתניה או לויתור.
39. דין המדינה כמזמין שירות לעניין חוק זה כדין כל מזמין שירות אחר.
40. (א) השר רשאי, בצו, בהסכמת שר האוצר, בהתייעצות עם הארגונים, ובאישור ועדת העבודה הרווחה והבריאות של הכנסת, לשנות את התוספת הראשונה, ובלבד שלא יוסיף לתוספת ענף שהשכר הממוצע המשולם בו עולה על השכר הממוצע כהגדרתו בחוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשנ"ה-1995¹⁵.
- (ב) השר רשאי, בצו, בהתייעצות עם שר האוצר, עם שר המשפטים ועם הארגונים, ובאישור ועדת העבודה הרווחה והבריאות של הכנסת, לשנות את התוספת השניה והשלישית.
41. השר ממונה על ביצוע חוק זה והוא רשאי להתקין תקנות לביצועו.
42. תחילתו של פרק ב', שישה חודשים מיום פרסומו.
43. בחוק בית הדין לעבודה, התשכ"ט-1969¹⁶, בתוספת השניה, בסופה יבוא:
"סעיף 22 לחוק להגברת האכיפה של דיני העבודה, התשס"ח-2008."

תוספת ראשונה

(ההגדרה "שירות" שבסעיף 2 וסעיף 40(א))

(1) שמירה ואבטחה;

(2) ניקיון;

(3) הסערה, אם השירות ניתן לעובדי המזמין.

דברי הסבר

- סעיף 37 מוצע לקבוע כי אין באמור בחוק המוצע כדי ליצור יחסי עובד ומעביד בין מזמין השירות לבין עובדו של הקבלן.
- סעיף 38 בהתאם לעיקרון ולפיו זכויות המגן שבחוקי העבודה אינן ניתנות לויתור בידי העובד, מוצע לקבוע כי זכות של עובד קבלן כלפי מזמין שירות לפי החוק המוצע אינה ניתנת להתניה או לויתור.
- סעיף 39 מוצע לקבוע כי דין המדינה לפי החוק המוצע כדין כל מזמין שירות אחר.
- סעיף 40 מוצע לקבוע כי השר רשאי לשנות את התוספת הראשונה בהסכמת שר האוצר, בהתייעצות עם הארגונים ובאישור ועדת העבודה הרווחה והבריאות של הכנסת, ובלבד שלא יוסיף לתוספת ענף שהשכר הממוצע המשולם בו עולה על השכר הממוצע. הסייג האמור בא להבטיח שהטלת אחריות על מזמין שירות, שעה שאין לראות בו מעסיק במשותף של עובד הקבלן, תחול בענפים שבהם
- כמו כן מוצע לתת לשר, בהתייעצות עם שר האוצר, עם שר המשפטים ועם הארגונים, ובאישור ועדת העבודה הרווחה והבריאות של הכנסת, סמכות לשנות את התוספת השניה והשלישית, בהתייעצות עם שר האוצר ועם הארגונים, ובאישור ועדת העבודה הרווחה והבריאות של הכנסת.
- סעיף 42 מוצע לקבוע כי מועד התחילה של פרק ב', שישה חודשים מיום פרסומו, זאת כדי לתת זמן להיערך להקמת מנגנון להטלת עיצום כספי כמוצע.
- סעיף 43 מוצע לתקן את התוספת השניה לחוק בית הדין לעבודה, התשכ"ט-1969, ולתת סמכות מקבילה לבית הדין לעבודה לדון בעבירה פלילית של הפרעה למפקח עבודה בניגוד להוראות סעיף 22 לחוק המוצע.

¹⁵ ס"ח התשנ"ה, עמ' 210.

¹⁶ ס"ח התשכ"ט, עמ' 70.

תוספת שניה

(סעיפים 3, 6, 8, 13, 14, 21 ו-40(ב))

חלק א'

- (1) ניהול פנקס חופשה לפי סעיף 26 לחוק חופשה שנתית;
- (2) ניהול פנקס שעות עבודה לפי סעיף 25 לחוק שעות עבודה ומנוחה;
- (3) איסור העברת נער בלא אישור רפואי, לפי סעיפים 11, 11א ו-12 לחוק עבודת הנוער;
- (4) איסור קבלת נער לעבודה בלא הדרכה בבחירת מקצוע, לפי סעיף 18 לחוק עבודת הנוער;
- (5) איסור העברת נער בלא פנקס עבודה, לפי סעיף 28 לחוק עבודת הנוער;
- (6) ניהול פנקס לפי סעיף 31 לחוק עבודת הנוער;
- (7) התניית הזמנת הופעה או פרסומת שבה אמור לעבוד ילד, בקבלת היתר להעבודה, לפי סעיף 33ד(ב) לחוק עבודת הנוער;
- (8) קביעת תקנון לפי סעיף 7(ב) לחוק למניעת הטרדה מינית, התשנ"ח-1998¹⁷;
- (9) הצגת מודעה לפי סעיף 6ב לחוק שכר מינימום;
- (10) איסור פרסום מודעה בדבר הצעת עבודה או שליחה להכשרה מקצועית, בניגוד להוראות סעיף 8 לחוק שוויון ההזדמנויות בעבודה, התשמ"ח-1988¹⁸.

חלק ב'

- (1) מתן חופשה שנתית לפי פרק שני לחוק חופשה שנתית;
- (2) תשלום דמי חופשה לפי סעיפים 10 ו-11 לחוק חופשה שנתית;
- (3) תשלום פדיון חופשה לפי סעיף 13 לחוק חופשה שנתית;
- (4) איסור העברת נוספות או בשעות נוספות או בשעות המנוחה השבועית שלא בהתאם להוראות ההיתר, לפי פרק רביעי לחוק שעות עבודה ומנוחה;
- (5) תשלום גמול שעות נוספות לפי סעיף 16 לחוק שעות עבודה ומנוחה;
- (6) תשלום גמול עבודה במנוחה השבועית לפי סעיף 17 לחוק שעות עבודה ומנוחה;
- (7) איסור העברת ילד בהופעה או בצילומים, שלא בהתאם להוראות ההיתר לפי סעיף 4 לחוק עבודת הנוער;
- (8) איסור העברת נער בעבודת לילה שלא בהתאם להוראות היתר לפי סעיף 25 לחוק עבודת הנוער;
- (9) מתן אישור בכתב בדבר תחילתם וסיומם של יחסי עובד ומעביד, לפי סעיף 8 לחוק הודעה מוקדמת לפיטורים ולהתפטרות, התשס"א-2001¹⁹;
- (10) מסירת הודעה על תנאי עבודה או על שינוי בתנאי עבודה לפי סעיפים 1 עד 3 לחוק הודעה לעובד (תנאי עבודה), התשס"ב-2002²⁰;
- (11) מסירת פירוט שכר העבודה והסכומים שנוכו, לפי סעיף 24 לחוק הגנת השכר;

¹⁷ ס"ח התשנ"ח, עמ' 166.

¹⁸ ס"ח התשמ"ח, עמ' 38.

¹⁹ ס"ח התשס"א, עמ' 378.

²⁰ ס"ח התשס"ב, עמ' 210.

- (12) איסור לנכות משכר העבודה ניכויים שאינם לפי סעיף 25 לחוק הגנת השכר;
 (13) איסור העברת עובדת או עובד בחופשת לידה, לפי סעיף 8 לחוק עבודת נשים.

חלק ג'

- (1) איסור העבדה בשעות נוספות, לפי סעיף 6 לחוק שעות עבודה ומנוחה;
 (2) איסור העבדה במנוחה השבועית בלא היתר, לפי סעיף 9 לחוק שעות עבודה ומנוחה;
 (3) איסור העברת נער מתחת לגיל המותר, לפי סעיפים 2, 2א ו-7 לחוק עבודת הנוער;
 (4) איסור העבדת ילד בהופעה או בצילומים, בלא היתר לפי סעיף 4 לחוק עבודת הנוער;
 (5) איסור העברת נער מעבר לשעות העבודה הקבועות בסעיף 20 לחוק עבודת הנוער;
 (6) איסור העברת נער במנוחה השבועית, לפי סעיף 21 לחוק עבודת הנוער;
 (7) איסור העברת נער בעבודת לילה בלא היתר לפי סעיף 24 לחוק עבודת הנוער;
 (8) תשלום שכר עבודה במועד לפי סעיפים 9 עד 11 לחוק הגנת השכר ולא יאוחר מהיום הקובע כהגדרתו בסעיף 1 לחוק האמור;
 (9) העברת סכומים שנוכו, לפי סעיף 26 לחוק הגנת השכר;
 (10) תשלום שכר מינימום לפי סעיף 2 לחוק שכר מינימום;
 (11) תשלום שכר מינימום על ידי מעסיק בפועל לפי סעיף 6א לחוק שכר מינימום;
 (12) איסור פיטורי עובדת או עובד בלא היתר לפי סעיף 9 לחוק עבודת נשים;
 (13) איסור פגיעה בהיקף משרה או בהכנסה של עובדת או עובד, בלא היתר לפי סעיף 9א לחוק עבודת נשים.

תוספת שלישית

(סעיפים 15, 23 ו-40(ב))

- (1) מתן חופשה שנתית לפי פרק שני לחוק חופשה שנתית;
 (2) תשלום דמי חופשה לפי סעיפים 10 ו-11 לחוק חופשה שנתית;
 (3) תשלום פדיון חופשה לפי סעיף 13 לחוק חופשה שנתית;
 (4) איסור העבדה בשעות נוספות לפי סעיף 6 לחוק שעות עבודה ומנוחה, או העבדה בשעות נוספות בניגוד להוראות ההיתר שניתן לפי הוראות הפרק הרביעי לחוק האמור;
 (5) איסור העבדה במנוחה שבועית בלא היתר, לפי סעיף 9 לחוק שעות עבודה ומנוחה, או העבדה במנוחה שבועית בניגוד להוראות ההיתר שניתן לפי הוראות הפרק הרביעי לחוק האמור;
 (6) תשלום גמול שעות נוספות לפי סעיף 16 לחוק שעות עבודה ומנוחה;
 (7) תשלום גמול עבודה במנוחה השבועית לפי סעיף 17 לחוק שעות עבודה ומנוחה;
 (8) איסור העברת נער מעבר לשעות העבודה הקבועות בסעיף 20 לחוק עבודת הנוער;

- (9) איסור העברת נער במנוחה השבועית לפי סעיף 21 לחוק עבודת הנוער;
- (10) איסור העבדת נער בעבודת לילה בלא היתר לפי סעיף 24 לחוק עבודת הנוער, או העבדתו בניגוד להוראות היתר שניתן לפי סעיף 25 לחוק האמור;
- (11) תשלום שכר עבודה במועד לפי סעיפים 9 עד 11 לחוק הגנת השכר ולא יאוחר מהיום הקובע בהגדרתו בסעיף 1 לחוק האמור;
- (12) העברת סכומים שנוכו, לפי סעיף 26 לחוק הגנת השכר;
- (13) תשלום שכר מינימום לפי סעיף 2 לחוק שכר מינימום.

